

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 23Cb/473/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115223886
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vincent Szabó
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2017:2115223886.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudcom JUDr. Vincentom Szabóom v právnej veci žalobcu: SPP - distribúcia, a.s., so sídlom Mlynské nivy 44/b, Bratislava, IČO: 35 910 739, právne zastúpený: Mgr. Miroslav Hanec, advokát so sídlom Hruštiny 602, Žilina, proti žalovanému: D. T., bytom S. XX, T., podnikajúci pod obchodným menom D. T., s miestom podnikania S. XX, T., právne zastúpený: JUDr. Jana Hreňová, advokátka so sídlom Krížna 14, Bratislava, o zaplatenie sumy 8.168,23 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 8.168,23 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 8.168,23 eur od 09.05.2014 do zaplatenia k rukám právneho zástupcu žalobcu, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v plnom rozsahu. O výške trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť štátu trovy konania v plnom rozsahu. O výške trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou zo dňa 23.09.2015, doručenou súdu dňa 24.09.2015, domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 8.168,23 eur s príslušenstvom a taktiež sa domáhal náhrady trov konania.

Zo žaloby vyplýva, že žalovaný odoberal plyn na odbernom mieste na adrese J. F. XX, T.. Pri kontrole odberného miesta dňa 17.03.2014 žalobca zistil podozrenie, že žalovaný odoberá plyn meradlom, na ktorom bola porušená plomba - overovacia a zabezpečovacia značka - na číselníku meradla, o čom bol vyhotovený zápis a montážny list. Plynomer bol demontovaný a odoslaný na posúdenie znalcovi. Znaleckým posudkom č. 256/PL-2014 zo dňa 18.04.2014 znalec O.. H. A. zistil porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii - odstránenie zaistovacieho prvku plomby, čo umožňuje jej demontáž pri použití pomerne malej sily. Dňa 24.04.2014 žalobca vyfakturoval žalovanému škodu spôsobenú neoprávneným odberom plynu, ktorú žalovaný neuhradil.

Súd vo veci rozhodol platobným rozkazom č.k. 23Cb/473/2015-15 zo dňa 23.11.2015, voči ktorému podal žalovaný odpor.

V podanom odpore proti platobnému rozkazu žalovaný uviedol, že faktúru zaslanú žalobcom namietal. Z jeho strany nikdy nedošlo k neoprávnenému odberu plynu a žalobca od neho nie je oprávnený žiadať náhradu škody, ktorá mu reálne nevznikla. Žalovaný si nie je vedomý žiadneho poškodenia meradla plynu ani zabezpečovacieho zariadenia. Okrem toho sa plynomer nachádza na mieste dostupnom tretím osobám. Meradlo plynu meralo hodnoty odobratého zemného plynu správne, a žalobca mal

preukázateľne dokázať nefunkčnosť meradla. V opačnom prípade meradlo meralo správne a k žiadnej nepresnosti pri určení množstva spotrebovaného plynu nemohlo dôjsť. Nárok na náhradu škody je nedôvodný a neoprávnený. Žalobca by musel na preukázanie existencie nároku na náhradu škody preukázať aj to, že mu škoda skutočne vznikla v zmysle § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z.z. Predložený znalecký posudok nesmeruje k preukázaniu škody, ale sa zaoberá analýzou poškodenia zabezpečovacieho zariadenia. Preukázanie poškodenia plomby nie je zároveň dôkazom o tom, či reálne došlo k neoprávnenému odberu a teda k vzniku škody. Svoju argumentáciu podporil poukazom na niektoré rozhodnutie okresných a krajských súdov.

Žalobca vo svojom vyjadrení k odporu (t.j. replike) uviedol, že plynomer na odbernom mieste žalovaného nie je na mieste dostupnom akýmkoľvek tretím osobám, pretože je umiestnený vo vymurovanom uzavretom priestore, zo spodnej časti pevne spojenom so zemou, zo zadnej časti pevne spojenom so stenou budovy, vpredu zabezpečený železnými dverkami zamknutými na visiaci zámok. K plynomeru mal žalobca prístup až vtedy, keď mu ho sprístupnila pracovníčka žalovaného. Domnienky žalovaného o tom, že meradlo meralo hodnoty odobratého zemného plynu správne nie sú právne významné. Rozhodujúci je stav plomby na číselníku a táto plomba bola porušená. Tiež nie je potrebné dokazovať nefunkčnosť meradla. Žalovaný je zodpovedný za to, že odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, t.j. plomba na číselníku meradla. Plomba úradného overenia zabezpečuje meradlo proti neoprávnenej manipulácii a má za cieľ zabrániť možnosti ovplyvniť alebo zmeniť indikáciu údajov o reálnej spotrebe zemného plynu. V zmysle § 15 ods. 6 písm. d) zákona o metrologii platnosť úradného overenia meradla zaniká aj v prípade, ak bola poškodená, pozmenená, odstránená alebo inak porušená overovacia značka alebo zabezpečovacia značka. Plynomer ako určené meradlo možno používať na určovanie ceny, len ak má platné overenie. Žalovaný odoberal plyn, na ktorom bola porušená overovacia značka meradla. Takýmto neoprávneným odberom vznikla žalobcovi škoda, ktorú nie je možné vyčísliť na základe objektívnych podkladov, lebo takéto podklady nie sú. Z uvedeného je zrejmé, že nie je k dispozícii vierohodný údaj o reálnej spotrebe plynu a to z dôvodu porušenia plomby. Poškodená plomba meradla poskytuje objektívnu možnosť manipulácie s číselníkom a preto je zo zákona nevyhovujúcim meradlom. Žalobcovi vznikla škoda tým že na odbernom mieste žalovaného dochádzalo k odberu plynu meradlom, na ktorom bolo poškodené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, pričom poškodením plomby zanikla platnosť úradného overenia meradla. Stav spotreby zemného plynu indikovaný na takto poškodenom meradle nie je možné brať do úvahy a skutočnú škodu nie je možné zistiť, preto bolo potrebné spotrebu zemného plynu na danom odbernom mieste určiť spôsobom stanoveným vyhláškou č. 449/2012 Z.z. Žalobca sa domáha náhrady škody z titulu poškodenia plomby v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z.. Ide o objektívnu zodpovednosť, keď zákon hovorí o zodpovednosti žalovaného za škodu, ktorá neoprávneným odberom vznikla, nie o škodu, ktorú spôsobil. V prípade takéhoto neoprávneného odberu nie je nikdy možné určiť výšku skutočnej škody a je vždy potrebné postupovať podľa ustanovení príslušnej vyhlášky. Je nepochybné, že žalovaný plyn odoberal, no nie je platný údaj o množstve takto odobratého plynu. Žalobca pritom poukázal na uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1 Cdo 107/2008, 4 Cdo 30/2009 a 3 Cdo 99/2012.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k replike žalobcu (t.j. duplike) uviedol, že žalobca nie je v nijakom vzťahu so žalovaným. Žalovaný má uzavretú zmluvu o dodávke plynu so subjektom, ktorý je odlišný od žalobcu, čím žalovaný sponchybňuje aktívnu legitimitáciu žalobcu. Ustanovenie § 82 ods. 2 zákona o energetike je všeobecné ustanovenie o náhrade škody a pokrýva vzťahy medzi rôznymi subjektmi. Vzhľadom na jeho všeobecnosť z neho nemožno bez ďalšieho odvodiť aktívnu legitimitáciu žalobcu ako prevádzkovateľa siete voči koncovému odberateľovi plynu. Ak by sa koncový odberateľ plynu dopustil neoprávneného odberu plynu, škoda by mala vzniknúť dodávateľovi, pretože prevádzkovateľ distribučnej siete dostal za plyn už zaplatené od dodávateľa. Pokiaľ ide o znalecký posudok č. 256/PL-2014 zo dňa 18.04.2014, znalec v ňom tvrdí, že došlo k odstráneniu jedného zaistovacieho prvku plomby. Znalec toto poškodenie zistil po demontáži plomby, ktorú vykonal tak, že do plomby navrtal šroubu a následne plombu vytrhol. Znalec síce uvádza, že plombu bolo možné demontovať pri použití pomerne malej sily, avšak spôsobom za pomoci navrtaného šroubu. Plombu teda nebolo možné demontovať bez použitia sily a zároveň znalec v posudku nekonštatoval poškodenie povrchu plomby a jej okrajov, ktoré zanechal iný predmet (napr. nôž alebo šroubovák). Uvedené svedčí o tom, že s plombou manipulované nebolo od momentu ciachovania meradla. Preto nie je možná ani manipulácia s číselníkom meradla, a aj keby bola možná, musí by preukázaná a v takom prípade by išlo o neoprávnený odber plynu podľa § 82 ods. 1 písm. c) zákona o energetike. Okrem toho porušenie zabezpečenia proti

neoprávnenej manipulácii podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike je právny pojem a len súd môže konštatovať, či k takému porušeniu došlo. Znalec sa môže vyjadriť len k poškodeniu plynomera alebo jeho časti, ale nemôže konštatovať porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii. Zo znaleckého posúdenia porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii znalec nemôže vyvodiť záver, či plynomer, na ktorom mala byť porušená plomba, meral hodnoty správne alebo nesprávne. Neoprávnený odber plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike automaticky neznamená nesprávne meranie plynu a vznik škody v zmysle množstva plynu na strane žalobcu. Takýto odber môže znamenať len vznik škody v zmysle poškodenia plynomeru ako takého, napríklad jeho obalu. O neoprávnený odber plynu podľa § 82 ods. 1 písm. c) zákona o energetike by išlo vtedy, ak by došlo k neoprávnenému zásahu do meradla (stočenie) a meradlo plynomeru by nezaznamenávalo alebo nesprávne zaznamenávalo odber plynu (nielen poškodenie zabezpečenia plynomeru, ale aj zásah do samotného meradla v ňom), čo však žalobca netvrdí. Pokiaľ ide o zánik platnosti overenia určeného meradla, ak platnosť overenia určeného meradla, znamená to, že takéto meradlo nemožno ďalej používať na daný účel. Neznamená to však, že hodnoty, ktoré meradlo v čase do skončenia platnosti jeho overenia zaznamenávalo, nie sú relevantné a nemožno ich použiť. Práve naopak, nie je dôvod ich neakceptovať a zánik platnosti overenia určeného meradla nemožno vyhodnotiť ako absenciu objektívnych a spoľahlivých podkladov a tým bez ďalšieho pristúpiť k použitiu vyhlášky. Vyhlášku Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z.z. možno použiť len pri takej skutkovej podstate neoprávneného odberu plynu, pri ktorej možno predpokladať využívanie, resp. spotrebu plynu. Žiadne z ustanovení zákona o energetike nezaväzuje žalobcu povinnosti preukázať vznik skutočnej škody. Žalobca si túto povinnosť nesplnil a nepreukázal vznik skutočnej škody. Nepostačuje len vykonať fiktívny výpočet škody s odkazom na vyhlášku, ale žalobca musí preukázať, že neoprávneným odberom došlo k reálnej škode. Žalovaný ďalej namietal, že z rozhodnutia NS SR sp. zn. 1 Cdo 107/2008 vyplýva, že Najvyšší súd pri výklade § 30 ods. 2 zákona č. 70/1998 Z.z. o energetike použil gramatickú/jazykovú metódu výkladu, keď porovnával slovné spojenia „zásah odberateľa“ a „bolo porušené“. Slovné spojenie „zásah odberateľa“ predpokladá činnosť, aktivitu odberateľa, smerujúcu k zásahu do meradla, výsledkom ktorého je nesprávne zaznamenávanie odberu plynu. Pre naplnenie skutkovej podstaty tohto druhu neoprávneného odberu nestačí preukázať len nesprávne zaznamenávanie odberu plynu, ale aj konanie odberateľa a vzájomnú príčinu súvislosť. Druhé slovné spojenie „bolo porušené“ opomína činnosť odberateľa alebo iného subjektu a za neoprávnený odber považuje už samotný výsledok konania v podobe porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii. Žalovaný má za to, že uvedený prístup Najvyššieho súdu a na neho nadväzujúca rozhodovacia činnosť je prejav formalistického prístupu k interpretácii a aplikácii právnej normy, ktorý je ústavne neudržateľný. Odberateľ nie je vlastníkom plynomeru, pretože vlastníkom plynomerov je žalobca. Odberateľ nemôže plynomer dodatočne chrániť (napríklad uzamykateľná skrinka), pretože by tým porušil povinnosť umožniť prevádzkovateľovi distribučnej siete prístup k určenému meradlu. Častokrát sa plynomery nachádzajú voľne prístupné komukoľvek, čo zásadne sťažuje dohľad odberateľov nad nimi a tým plnenie povinností predchádzať porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii. Tejto zodpovednosti sa odberateľ nemôže ani zbaviť, pretože príslušná právna úprava neobsahuje tzv. liberačné dôvody. Stanovenie objektívnej zodpovednosti v prípade neoprávneného odberu podľa paragrafu 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike preto spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi odberateľom a druhou zmluvnou stranou. Ak dôjde k neoprávnenému odberu plynu a tým k porušeniu tejto povinnosti, nemôže byť za neoprávnený odber plynu zodpovedný len jeden subjekt, keď nositeľom prevenčných povinností subjektov je viacero. Z tohto dôvodu sa má uplatňovať subjektívna zodpovednosť a v každom prípade je potrebné zistiť, kto skutočnú škodu spôsobil, aby bolo zrejmé, či škodu spôsobil porušením povinnosti odberateľ, prevádzkovateľ distribučnej siete alebo tretia osoba. Priznanie náhrady škody predstavujúcej množstvo plynu určeného podľa vyhlášky, len z titulu objektívnej zodpovednosti, bez preukázania vzniku skutočne vzniknutej škody by bolo by v rozpore s ustanovením § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike, podľa ktorého odberateľ je povinný uhradiť skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalovaného, svedka O.. H. A. a svedka O.. Q. M., oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to predovšetkým s faktúrou č. 9000175837 zo dňa 28.01.2014, listom označenom ako „Vyfakturovanie škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu“ zo dňa 24.04.2014, zápisom o vykonanej kontrole odberného miesta zo dňa 17.03.2014, montážnym listom meradla zo dňa 17.03.2014, znaleckým posudkom č. 256/PL-2014 zo dňa 18.04.2014, počítačovým výstupom o dennej referenčnej cene zemného plynu dňa 15.03.2014, Výpočtom škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu, listom žalovaného adresovaného

žalobcovi zo dňa 30.04.2014, listom žalobcu adresovanom žalovanému zo dňa 04.06.2014, listom žalobcu adresovanom žalovanému zo dňa 22.07.2014, fotodokumentáciou umiestnenia plynomeru u žalovaného, fotodokumentáciou o vyvŕtaní plastovej zabezpečovacej plomby, interným listom žalobcu označenom ako „Cena - Zaistenie neoprávneného odberu zemného plynu v roku 2014“ zo dňa 20.01.2014, Cenníkom externých služieb žalobcu účinnom od 05.06.2013, vyúčtovaním znalečného za znalecký úkon zo dňa 18.04.2014, počítačovým výstupom - Výsledky odpočtu, Prevádzkovým poriadkom žalobcu, Zápisnicou o pojednávaní zo dňa 20.03.2017 na Okresnom súde Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 5C/569/2015, listom Plynárenskej metrológie, s.r.o. zo dňa 28.07.2016 o dátume platnosti overenia meradla, rozhodnutím Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR o autorizácii č. XXXX/XXX/XXXXXX/XXXXX z 02.12.2013, rozhodnutím Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR o autorizácii č. XXXX/XXX/XXXXXX/XXXXX z 25.05.2015, rozhodnutím Slovenskej obchodnej inšpekcie č. SK/XXXX/XX/XXXX zo dňa 19.04.2016, rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 14S/44/2016-74 zo dňa 20.09.2017, stanoviskom Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR zo dňa 20.03.2017, výpisom zo živnostenského registra žalovaného, ako aj s obsahom celého spisového materiálu, a zistil tento skutkový a právny stav:

Právny zástupca žalobcu v konaní uviedol, že pokiaľ ide o odberné miesto žalovaného, podozrenie na neoprávnený odber vzišlo z podnetu trestného konania, ktoré bolo vedené Úradom hraničnej a cudzineckej polície, ČVS: K.-XX/NJ-S-XXXX. Na základe tohto podnetu vykonal žalobca kontrolu na odbernom mieste žalovaného dňa 17.03.2014, plynomer v tom čase nejavil žiadne značky poškodenia. Plynomer sa nachádzal v uzamknutej skrinke, vo vymurovanom priestore, a prístup k meradlu bol možný len v súčinnosti so žalovaným. Meradlo po zdemontovaní a zabalení do škatule, čo sa dialo za prítomnosti zamestnanca žalovaného, bolo odoslané znalcovi na posúdenie, ktorý došiel k záveru, že na plombe bol odstránený jeden zaisťovací prvok, ktorý umožňuje túto plombu demontovať pri použití pomerne malej sily. Táto plomba je úradným zabezpečením meradla proti neoprávnenej manipulácii a zabezpečuje práve číselník, ktorý zaznamenáva množstvo spotrebovaného plynu. Po odstránení tejto plomby je voľný prístup k skrutke, ktorú je možné vyskrutkovať, následne vybrať číselník, ľubovoľným spôsobom zmeniť indikovanú spotrebu, s takýmto zmenením stavom dať na pôvodné miesto, zaskrutkovať a vrátiť tam poškodenú plombu. Z uvedeného je zrejmé, že dochádzalo k odberu plynu meradlom s porušením zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii a tento skutkový stav zakladá zodpovednosť žalovaného za škodu vzniknutú takýmto neoprávneným odberom. Pokiaľ ide o skutočnosť, že stav na meradle bol stočený, takéto meradlo, keď sa dá na metrologickú skúšku, bude naďalej vykazovať bezchybné zaznamenávanie spotreby, a takýto mechanický zásah do číselníka jeho stočením nie je možné žiadnym metrologickým skúmaním zistiť. Pokiaľ ide o škodu je nepochybné že v čase neoprávneného odberu, ktoré bolo vymedzené obdobím od 19.05.2013 do 17.03.2014, kedy začiatok neoprávneného odberu bol stanovený ako deň nasledujúci po odpočte na odbernom mieste, ktorý bol ku dňu 18.05.2013, bol na tomto odbernom mieste reálne plyn odoberaný, boli používané spotrebiče, plynový sporák a plynový kotol, avšak skutočné množstvo plynu nie je možné zistiť, pretože údaj na meradle s porušenou plombou je neplatným údajom o spotrebe plynu. Zánik platnosti overenia určeného meradla nie je subjektívnym rozhodnutím žalobcu, ale objektívnou skutočnosťou upravenou v § 15 ods. 6 písm. d) zákona o metrológii. V rámci povinnosti predchádzať škodám bolo meradlo riadne zabezpečené plombami. Z vyjadrenie Plynárenskej metrológie s.r.o. je zrejmé, že predmetný plynomer bol overený dňa 27.02.2009 s platnosťou overenia 10 rokov a bola na ňom umiestnená plomba M43/09. Za umiestnenie plomby zodpovedá plynárenská metrológia ako autorizovaný subjekt, ktorá na meradlo musí umiestniť nepoškodené plomby, a spôsobom ktorý právna platná úprava podrobne uplatňuje. Plomba na meradle bola neporušená a bola v poriadku pri poslednom fyzickom odpočte pred preukázaním neoprávneného odberu, a to ku dňu 18.05.2013. Čo sa týka aktívnej legitimácie žalobcu, žalobca ako prevádzkovateľ distribučnej siete má zákonnú povinnosť distribuovať plyn od jednotlivých dodávateľov plynu ich zmluvným odberateľom. Na základe toho žalobca dodá odberateľovi zmluvne dohodnuté množstvo plynu a na účely riadnej prevádzky distribučnej siete musí vyrovňovať nerovnováhu medzi množstvami plynu, ktoré sa v jednotlivých dňoch majú dodať jednotlivým odberateľom. Za obdobie neoprávneného odberu plynu, dodávateľ plynu neúčtuje odberateľovi žiadnu spotrebu, a to z toho dôvodu, že žalobca zistil, že meradlo je poškodené a údaj z takéhoto meradla nemôžeme postúpiť dodávateľovi za účelom, aby vyúčtoval kúpnu cenu svojmu odberateľovi. Tzv. nulová spotreba zo strany dodávateľa voči odberateľovi, nulová nie je, pretože v tom čase bol spotrebovaný plyn žalobcu. Odoberanie plynu na odbernom mieste je zrejmé aj zo zápisu zo dňa 17.03.2014 v porovnaní s jednotlivými odpočtami, ktoré boli vykonané na odbernom mieste, a keďže tento stav bol vyšší ako v predchádzajúcich obdobiach, k odberu plynu jednoznačne

dochádzalo. Ak je nepochybné, že k odberu plynu dochádzalo aj v období neoprávneného odberu, a údaj z takéhoto meradla je zo zákona neplatný a nepoužiteľný, výška škody sa nedá zistiť žiadnym iným spôsobom, len výpočtom podľa vykonávacej vyhlášky. Pokiaľ ide o predložený znalecký posudok, v tomto prípade znalec nenavštívil plombu, ani to nebolo potrebné, pretože chýbajúci zabezpečovací prvok plomby umožnil tú plombu vybrať a vrátiť späť. Znalecký posudok vyhotovoval znalec zapísaný v zozname znalcov a musí rešpektovať zákonné postupy pri vyhotovovaní znaleckých postupov, a nemôže zasahovať do zaisťovacieho prvku spôsobom, ktorý by následne vyhodnotil ako ním zistené poškodenie plomby. Plynomer sa k znalcovi doručil v zalepenej krabici, znalec spôsob manipulácie s touto krabicou uvádza aj vo svojom znaleckom posudku. Nie je potrebné preukazovať opakovanie možnosti demontáže a montáže plomby z meradla. Je postačujúce, že ide o objektívnu možnosť plombu odstrániť. Ako možný spôsob demontáže plomby v takomto prípade znalec vo svojej výpovedi uviedol, že plombu je možné vybrať aj žuvačkou. Možnosť vybratia plomby bez poškodenia okolia plomby potvrdil aj svedok Ing. M.. Keďže podľa zákona o metrologii určené meradlá je možné používať len v prípade, ak majú platné overenie, údaj z meradla s porušenou plombou je neplatný. Neplatnosť tohto údaja neznamena, že by bol neplatný až následne a že by údaj na ňom indikovaný v čase zistenia neoprávneného odberu, bol platný. Keďže nie je možné zistiť, kedy došlo k porušeniu tejto plomby, určuje sa doba neoprávneného odberu podľa vyhlášky č. 449/2012, a to odo dňa nasledujúceho po poslednom fyzickom odpočte na tomto odbernom mieste. Ide o priamu príčinnú súvislosť medzi tým, že žalovaný odoberal plyn meradlom s porušenou plombou, a v dôsledku takéhoto odberu spotreboval nemerané množstvo plynu, čím žalobcovi vznikla škoda. Ak zanikne platnosť meradla a k odberu plynu dochádza, nie je možné bez meradla zistiť, koľko plynu žalovaný v skutočnosti spotreboval. Nie sú teda k dispozícii žiadne relevantné údaje, z ktorých by bolo možné zistiť, aká škoda žalobcovi neoprávneným odberom vznikla. Chýbajúci jeden zaisťovací prvok plomby umožňuje objektívne zmeniť indikáciu údajov na číselníku, pričom takýto zásah, hoci len teoretický nie je možné žiadnym úkonom zistiť. Prípadné stočenie číselníka súčasne nemusí znamenať, že meradlo nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber, keďže takéto meradlo, keď je na odbernom mieste bude vykazovať pri kontrole normovanú spotrebu bez akéhokoľvek odchylenia. Škoda predstavuje množstvo neoprávnené odobratého plynu, ktorú žalobca zistil podľa vykonávacej Vyhlášky a náklady vynaložené v súvislosti s dokumentovaním, odstraňovaním neoprávneného odberu. Uplatnený nárok nie je premlčaný, o neoprávnenom odbere sa žalobca dozvedel až po tom, ako mu bol doručený znalecký posudok O. A., a to dňa 02.05.2014. Do uvedeného dňa nemal vedomosť o tom, že na tomto odbernom mieste dochádza k odberu plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii.

Právny zástupca žalobcu v písomných vyjadreniach uviedol, že pokiaľ ide o aktívnu legitímáciu žalobcu, táto je daná platnou právnou úpravou. Na distribučnú sieť sú okrem odberateľov plynu pripojení aj dodávateľia plynu, ktorí využívajú distribučnú sieť žalobcu na dodávanie plynu svojim odberateľom. Pokiaľ žalovaný odoberal plyn neoprávnené (z dôvodu porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii), nebol takto odoberaný plyn na úkor dodávateľa plynu, keďže žalobca ako prevádzkovateľ distribučnej siete za obdobie neoprávneného odberu plynu dodávateľovi vykázal nulovú spotrebu, hoci reálne nulová nebola a dodávateľ plynu preto ani žalovanému žiadnu spotrebu nefakturoval. Žalovaný tak spotreboval plyn žalobcu. Okrem plynu určeného na distribúciu plynu sa v distribučnej sieti nachádza aj vlastný plyn žalobcu, ktorým zabezpečuje vyvažovanie distribučnej siete. K hodnovernosti znaleckého posudku žalobca uviedol, že k odstráneniu jedného zaisťovacieho prvku nedošlo samovoľne a práve chýbajúci jeden zaisťovací prvok umožnil znalcovi demontovať plombu pri použití pomerne malej sily. Znalec do plomby teda nič nenavštívil, ako žalovaný nesprávne uvádza. Porušenie plomby vytvára objektívnu možnosť manipulácie a preto je samostatným titulom neoprávneného odberu plynu bez ohľadu na to, či sa s číselníkom manipulovalo alebo nie. Žalobca vznik škody neodvodzuje od domniek manipulácie s číselníkom meradla, ale od zisteného porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii a odberu plynu takýmto meradlom. Pri skutkovej podstate neoprávneného odberu ako odberu plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, nie je potrebné preukazovať, či plynomer je funkčný a či správne meria spotrebu plynu. Rozhodujúce je preukázať, že zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii (plomba) bolo porušené. Znalecký posudok je sám o sebe dôkazom porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii. Porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii pritom nie je právnym pojmom, ale ide o skutkový stav a jedine znalec z odboru kriminalistika, odvetvie mechanoskopia, môže relevantne vysloviť, či toto zákonné zabezpečenie bolo narušené. Znalec sa v znaleckom posudku nevyjadroval k právnemu posúdeniu neoprávneného odberu, ale skúmal mechanoskopické stopy na konkrétnej plombe, nie spôsoby demontovania plomby. V Montážnom liste ani v Zázname zo dňa 17.03.2014 nie

je zaznamenané, že by plomba vypadla počas demontáže, nenamietal to ani zamestnanec žalovaného v Montážnom liste ani v Zázname. Ani znalec v znaleckom posudku neuvádza, že by plomba bola vypadnutá a nájdená v krabici. Priznanie náhrady škody pri neoprávnenom odbere plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii podľa § 82 ods. 1 písm. d) ZoE, nie je možné podmieňovať preukázaním, že meradlo meralo nesprávne. Stočenie plynomera nie je možné vykonať bez toho, aby nedošlo k porušeniu plomby na číselníku. Plomba na číselníku meradla je zákonným zabezpečeným meradla pred zásahmi, ktoré majú za cieľ zmeniť alebo ovplyvniť indikáciu údajov na číselníku. Stočenie plynomera sa nedá zistiť a nie je skutkovým stavom pre zodpovednosť za neoprávnený odber plynu podľa § 82 ods. 1 písm. c) ZoE. Stočenie nespôsobí, že meradlo pri metrologickej skúške bude vykazovať nesprávne zaznamenávanie pretečeného množstva plynu. Plynomer ako určené meradlo možno používať na určovanie ceny, len ak má platné overenie. Porušená bola plomba na číselníku meradla. Po jej odstránení je možné odklopiť kryt číselníka, čím sa sprístupní šraubenie, ktorým je číselník upevnený na teleso plynomera. Po odstránení šraubenia je možné číselník z telesa plynomera vybrať, ľubovoľne pretočiť ozubené kolieska ukazovateľa spotreby a následne číselník vložiť späť a upevniť šraubením na teleso plynomera. Po takomto stočení bude plynomer naďalej merať spotrebu, avšak s tým, že bude merať spotrebu od stočeného stavu. Zákomom o energetike vymedzená objektívna zodpovednosť za riešený neoprávnený odber nevyžaduje preukázanie intenzity, miery, rozsahu porušenia, ani mechanizmu odstránenia zaistovacieho prvku - plomby. Porušením plomby platnosť overenia meradla zanikla, a z nepoužiteľného meradla sú nepoužiteľné aj údaje na ňom indikované. Metrologickou kontrolou sa skúmajú metrologické vlastnosti meradla. Metrologickou kontrolou sa nedá zistiť stočenie plynomera. Ani iným spôsobom nie je možné zistiť či a o koľko bol plynomer s porušenou plombou stočený. Preto je zodpovednosť za takýto neoprávnený odber konštruovaná ako objektívna a zákon pri nej nekumuluje žiadne ďalšie podmienky. Žalobca má povinnosť používať určené meradlá, len ak majú platné overenie. Ak platnosť overenia určeného meradla zanikla, takéto meradlo nie je možné používať na meranie množstvo odobratého plynu. Keďže nie je možné zistiť, kedy došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, nie je možné určiť, odkedy sú údaje z meradla neplatné. Preto bola doba začatia neoprávneného odberu stanovená v súlade s § 1 ods. 9 vyhlášky č. 449/2012 Z.z. ku dňu posledného fyzického odpočtu na danom odbernom mieste a aj údaje na meradle sú neplatné odo dňa posledného fyzického odpočtu. Nie je sporné, že žalovaný v období neoprávneného odberu plyn odoberal, nie je však možné zistiť, v akom množstve. Množstvo reálne spotrebovaného plynu je možné zistiť len plynomerom s platným overením, s neporušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Ak nie je i dispozícii platný údaj o spotrebe, nie je možné vyčíslieť vzniknutú škodu na základe žiadnych iných objektívnych a spoľahlivých podkladov. Ustanovenia zákona č. 142/2000 Z.z. o zániku platnosti úradného overenia meradla neumožňujú akceptovať údaje o spotrebe plynu z predmetného meradla. Je tak naplnený predpoklad aplikácie metodiky náhradného výpočtu škody podľa vyhlášky č. 449/2012 Z.z. Žalovaný navyše nesprávne interpretuje § 70 ods. 2 písm. d) ZoE a spája ho s povinnosťou starať sa o technický stav meradla. Povinnosť udržiavať odberné plynové zariadenie v zodpovedajúcom technickom stave nie je povinnosťou starať sa o meradlo. Odberným plynovým zariadením je zariadenie odberateľa plynu určené na odber plynu, nie plynomer. Preto ani skutková podstata porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii nie je dôsledkom porušenia technického stavu plynového zariadenia. Žalovaný mal plynomer vo vymurovanej skrinke uzamknutý vlastným visiacim zámkom, takže jeho plynomer nie je verejne dostupný. Plynomer bol sprístupnený zamestnancom žalovaného a za jeho prítomnosti zdemontovaný, zabalený do škatule a odoslaný na posúdenie znalcovi za účelom posúdenia plomby na číselníku meradla. Pochybnosti o nesprávnej inštalácii plomby, prípadne následkoch výrobnéj vady prejavenej až po inštalácii (čo však žalovaný nenamietal) sú vyvrátené vyjadrením Plynárenskej metrológie, s.r.o. zo dňa 28.07.2016, t.j. autorizovanej osoby, ktorá na meradlo umiestnila plombu M43/09.

Právny zástupca žalovaného v konaní uviedol, že aktívnu legitímáciu žalobcu považuje za spornú s poukazom na ustanovenie § 82 ods. 2 ZoE, keď žalobca neuviedol vzťah medzi oprávnenými subjektmi, prečo práve on je ten, ktorému vznikla škoda. Čo sa týka hodnovernosti znaleckého posudku, tento dostatočným spôsobom nepreukazuje porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii. Znalec konštatoval, že sporný odtlačok a kontrolný odtlačok sú zhodné a teda jedná sa o originálnu plombu. V znaleckom posudku znalec uviedol, že zistil poškodenie zaistovacieho prvku plomby, avšak v znaleckom posudku nebolo uvedené, akým spôsobom znalec plombu demontoval, a či existujú aj iné spôsoby demontáže tejto plomby, čo znalec sám potvrdil vo svojom výsluchu na pojednávaní. Plomba nebola poškodená po okrajoch, to znamená, že nebola mechanicky demontovaná, čiže nebolo s ňou manipulované. Žalobca nepreukázal vznik skutočnej škody, pretože ak je poškodená plomba, tak to

neznamená, že žalovaný poškodil meradlo, alebo že do toho meradla nejakým spôsobom zasahoval. Čo sa týka zániku platnosti určeného overenia, tak je pravdou, že poškodením zabezpečenia zaniká overenie meradla, avšak spôsobuje to len následok, že toto meradlo nie je možné ďalej používať, no neznamená to, že do zániku platnosti meradla údaje na ňom namerané nie sú relevantné. Samotný právny zástupca žalobcu uviedol, že stočenie plynomera nie je nijakým spôsobom možné zistiť a preukázať, čím potvrdil, že zásahy do plynomera sú odôvodnené len domnienkami žalobcu. Súhlasil s tvrdením svedka Ing. M., že plomba má zabrániť prístupu k číselníku meradla a v prípade, keď sa plomba na číselníku nenachádza, je možné tento demontovať a upraviť hodnoty podľa svojej vôle. Aj sám svedok uvádzal, že ide len o predpoklad a teda samotná demontáž plomby nepreukazuje následné konanie v podobe pretočenia číselníka. Samotnou demontážou plomby nedochádza ani k nijakému ovplyvňovaniu údajov na číselníku meradla. Z pohľadu na číselník meradla v stave, keď sa plomba v ňom nachádza, nie je možné zistiť stav zaisťovacích prvkov, teda ani odberateľ, ani zamestnanci žalobcu nevedeli posúdiť, v akom stave sa nachádzajú zaisťovacie prvky. Zo znaleckého posudku taktiež vyplýva, že povrch tej plomby jej obvod nebol nejakým spôsobom poškodený, teda nenachádzalo sa na ňom poškodenie. Ustanovenie § 82 ods. 1 písm. d) ZoE upravuje len následok konania, pričom zákaz takéhoto konania stanovuje § 76 ods. 11 ZoE, a teda jeho porušením vzniká neoprávnený odber podľa písm. d). Plomba má zabrániť k vykonaniu zásahu do meradla. Ak žalobca tvrdí, že plomba mohla byť opakovane demontovaná a osádzaná naspäť, čo je neoprávneným odberom v zmysle písm. d), tak takáto možnosť narábania s plombou nie je znaleckým posudkom preukázaná, pretože ako aj znalec uviedol, tieto skutočnosti neskúmal, a plombu demontoval násilne pomocou navŕtania šróbu. Pokiaľ aj znalec uviedol možné spôsoby demontáže plomby (so žuvačkou), tak takýto spôsob nie je zo strany žalobcu ani tvrdený, a ani preukázaný, pričom preukázaný mal byť keď tak znaleckým dokazovaním. Keďže nie je preukázané, že plomba pred vykonaním znaleckého dokazovania bola aspoň raz niekým demontovaná, tak žalovaný má za to, že plomba plnila svoj účel, zabráňovala vykonaniu zásahu. Jediná škoda, ktorá mohla vzniknúť konaním porušujúcim zabezpečenie je samotné porušené zabezpečenie predstavujúcu hodnotu plomby.

Právny zástupca žalovaného v písomných vyjadreniach opakovane namietal aktívnu legitimitáciu žalobcu s tým, že je potrebné rozlišovať vlastníctvo distribučnej siete a vlastníctvo plynu v distribučnej sieti. Plyn v distribučnej sieti vlastní 26 dodávateľov a 1 prevádzkovateľ distribučnej siete. Ak má žalobca za to, že mu vznikla skutočná škoda, je jeho povinnosťou preukázať jeho vzťah k ostatným subjektom, keďže nie je preukázané, prečo mal odberateľ odoberať výlučne plyn vo vlastníctve žalobcu a nie plyn vo vlastníctve aj ostatných subjektov - dodávateľov. K hodnovernosti znaleckého posudku dodal, že postup znalca nebol v súlade s § 17 ods. 6 zákona č. 382/2004 Z. z., keď znalec napríklad uviedol, že pri demontáži plomby použil pomerne malú silu, ktorú nekvantifikoval. Neopísal tiež spôsob, ktorým plombu demontoval a neuviedol, či bolo možné plombu demontovať aj iným spôsobom a ak áno, prečo zvolil práve ten spôsob demontáže, ktorý zvolil. Neuviedol ani skutočnosť, či s plombou bolo manipulované, teda či plomba bola opakovane demontovaná a osadená. Nie každé porušenie/poškodenie plomby možno považovať za naplňujúce skutkovú podstatu § 82 ods. 1 písm. d) ZoE. Keďže znaleckým posudkom nebola bez pochybností preukázaná možnosť opakovanej montáže a demontáže pravej originálnej plomby, takéto poškodenie plomby nenaplnia skutkovú podstatu § 82 ods. 1 písm. d) ZoE. Zároveň v znaleckom posudku a ani zo strany žalobcu nie je vysvetlené, akým spôsobom mohol nastať stav, že originálna plomba bez vonkajšieho poškodenia bola osadená do plynomera s poškodeným zaisťovacím prvkom, resp. akým spôsobom mohlo dôjsť k samotnému poškodeniu zaisťovacieho prvku. Poukazujúc na výsluch znalca nie je vylúčené, že sám znalec plombu poškodil pri ním zvolenom spôsobe demontáže plomby. Znalec plombu demontoval násilne - pomocou navŕtania šroubu, pričom plomba pred vykonaním znaleckého posudku navŕtaná nebola. Pokiaľ znalec neskúmal iné spôsoby demontáže plomby, a tieto neskúmal, nie je preukázaná opakovaná možnosť demontáže plomby. Z toho vyplýva, že plomba bola na meradle v čase jeho montáže na odberné miesto žalovaného až do vykonania znaleckého posudku v rovnakom, nezmenenom stave. Plomba tak plnila svoju funkciu, preto zistené poškodenie zaisťovacieho prvku plomby nemožno vykladať ako poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii. Znalec až na pojednávaní ukázal, čo je zaisťovací prvok plomby, kde sa nachádza a koľko zaisťovacích prvkov je na plombe. Znalec tiež uviedol, že poškodenie zaisťovacieho prvku nie je voľne viditeľné, lebo sa nachádza vo vnútri, a zistiť stav zaisťovacieho prvku je možné až po demontáži plomby. Zásadným nedostatkom znaleckého posudku je to, že nepreukazuje, či odstránenie zaisťovacieho prvku plomby umožňuje bez ďalšieho nepozorovateľné odstránenie plomby a tým aj vstup meradla a ovplyvnenie jeho činnosti a aký mohol byť mechanizmus odstránenia zaisťovacieho prvku plomby. Znalec demontoval plombu násilne pomocou

navštívania šraubou, pričom plomba pred vykonaním znaleckého dokazovania navštívaná nebola. Iný spôsob demontáže plomby znalec neskúmal. K zániku platnosti overenia určeného meradla dodal, že pokiaľ zákon o metroológii moment zániku platnosti overenia určeného meradla presne neurčuje, má ním byť ten moment kedy došlo k údajnému poškodeniu overovacej značky určeného meradla. Pokiaľ tento moment poškodenia overovacej značky meradla (presný deň) nie je známy, má ním byť moment, kedy žalobca zistil poškodenie overovacej značky (napr. demontáž meradla alebo neskôr). Do dňa demontáže meradla sú namerané údaje relevantné, či už pre účely výpočtu výšky škody alebo pre fakturáciu spotreby zo strany dodávateľa. Okrem toho o zániku platnosti overenia určeného meradla môžu rozhodnúť len osoby oprávnené v zmysle zákona o metroológii. Pokiaľ nie je známy skutočný deň poškodenia plomby, zánik platnosti overenia nemožno určiť späť na ku dňu zistenia poškodenia. Pokiaľ sa žalobca rozhodol nepoužívať určené meradlo, do momentu jeho demontáže sú údaje namerané meradlom platné a spôsobilé byť predmetom vyúčtovania dodávateľa. K určeniu výšky škody dodal, že neoprávnený odber plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike môže byť zapríčinený len poškodením zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, pričom manipulácia s číselníkom meradla nemôže byť považovaná za poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii. Ak má žalobca za to, že bol vykonaný zásah do číselníka meradla (stočenie plynomera), takéto konanie spadá do neoprávneného odberu podľa § 82 ods. 1 písm. c) zákona o energetike. Nestačí preukázať len poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, ale je potrebné preukázať aj zásah do meradla, v dôsledku ktorého meradlo nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber plynu. Len neoprávneným zásahom do meradla (do jeho číselníka = stočenie), ktorému má práve plomba zabrániť, vzniká rozdiel medzi skutočne spotrebovaným množstvom plynu a množstvom nameraného plynu na meradle, pričom tento rozdiel potom predstavuje škodu predstavujúcu množstvo plynu. Poškodenie plomby však samo o sebe zásah nepotvrďuje. Pokiaľ by mal súd za to, že v priamej príčinnej súvislosti s konaním poškodzujúcim plombu môže vzniknúť škoda predstavujúca množstvo plynu, výška škody mohla byť určená na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov. Ak by súd s touto nesúhlasil, žalobca trvá na tom, že takto určená výška škody musí byť znížená, nakoľko niekoľkonásobne prevyšuje reálnu spotrebu na odbernom mieste. K otázke zodpovednosti za škodu dodal, že objektívna zodpovednosť spôsobuje stav, kedy odberateľ, ktorý nepoškodil určené meradlo a teda neporušil povinnosť uloženú v § 76 ods. 11 ZoE, má niesť zodpovednosť za konanie inej osoby, ktorá mohla meradlo poškodiť. Objektívna zodpovednosť tiež spôsobuje stav právnej neistoty, nakoľko na jej základe má byť odberateľ zodpovedný za následok porušenia povinnosti, ktoré zákon o energetike ukladá aj iným subjektom, vrátane odberateľa plynu a prevádzkovateľa distribučnej siete. Z tohto dôvodu sa má uplatňovať subjektívna zodpovednosť a je potrebné zistiť, kto skutočnú škodu spôsobil. K povinnosti žalobcu predchádzať škodám uviedol, že žalobca kontrolu odberného miesta žalovaného vykonal na základe podnetu orgánov činných v trestnom konaní, ktoré mu poskytli tzv. zoznam. Žalobca mal zoznam k dispozícii najneskôr dňa 09.09.2013. Kontrola odberného miesta klienta bola vykonaná 17.03.2014. Keďže žalobca nevykonal kontrolu odberných miest bez omeškania, jeho konaním sa predlžovalo obdobie neoprávneného odberu, čím žalobca zavinil zvyšovanie výšky škody. Právny zástupca žalobcu vzniesol námietku premlčania na základe toho, že objektívna premlčacia doba neoprávneného odberu plynu začína plynúť odo dňa, kedy skutočne došlo k tvrdenému poškodeniu plomby, bez ohľadu na to, kedy žalobca toto poškodenie zistil. Z vyjadrení žalobcu nie je možné zistiť, kedy k takémuto poškodeniu došlo, preto nie je možné ustáliť, že žalobca podal žalobu včas v rámci objektívnej premlčacej doby.

Žalovaný vo svojej výpovedi uviedol, že v čase vykonania kontroly žalobcom nebol na prevádzke, volala mu jeho zamestnankyňa, že prišli páni z SPP demontovať plynomer, následne na to si nafotili plynové spotrebiče a odišli. Asi o 3 mesiace na to mu prišiel list, že neoprávnené odoberal plyn. O tejto kontrole nebol vopred informovaný. Nevykonal ani nepožiadal nikoho iného, aby neoprávnené zasiahol do plynomera na jeho odbernom mieste. Zmluvu o dodávke plynu má uzavretú s SPP, a.s. Zálohové platby za plyn platil riadne a vyúčtovania boli stále v tej istej rovine.

Svedok O.. H. A. vo svojej výpovedi uviedol, že pri demontáži plomby z krytu číselníka, táto išla demontovať pri pomerne malej sile, čo pri nepoškodenej plombe sa nestáva, a následne optickým skúmaním zistil, že z tejto plomby jeden zaisťovací prvok chýba. Pri plombe, kde zaisťovací prvok chýba, túto môžete demontovať bez zvukového efektu. Chýbajúca časť, ktorá tam pôvodne mala byť, sa nenachádza nikde ani v kryte ani na plombe. Svedok demonštroval, aká sila je potrebná na vytiahnutie plomby s poškodeným zaisťovacím prvkom. Pri demontáži plomby by malo byť zjavné vidieť poškodenie plomby. Posudzovaný typ plomby má nosnú časť, ktorou je plomba upevnená v kryte číselníka, na ktorú sa pomocou plombovacích klieští urobí značka príslušného metrologického strediska s rokom

overenia. Táto plomba je v kryte číselníka, tá nosná časť má dva zaisťovacie prvky, ktoré zapadajú do otvorov v kryte číselníka a tým upevňujú plombu v kryte číselníka a zabraňujú jej samovoľnej demontáži, pretože keby tam nič nebolo tú plombu by bolo možné vytiahnuť so žuvačkou, prípadne ak tá plomba je demontovaná neoprávnenou osobou, mala by signalizovať tým, že minimálne jeden z tých prvkov sa poškodí a tým signalizuje, že niekto sa dostal do chráneného priestoru, kde sa nachádza skrutka a kde sa potom nachádza číselník. Sú rôzne typy poškodenia plomb, okrem spomenutého, ďalšie spôsoby sú také, že sú skrutkovačom podpáčené plomby, čo je vidieť na povrchu, ďalej tie plomby majú zlé označenia, nezhodné s kontrolnými odtlačkami, prípadne tam plomby vôbec nebývajú. Plomba nedokáže zabrániť neoprávnenému vniknutiu, ale mala by byť konštruovaná tak, aby signalizovala, že ten priestor bol napadnutý alebo niekto bol v chránenom priestore. Pri posudzovanom type plomby, táto plomba bráni prístupu k upevňovacej skrutke krytu číselníka, to znamená, keď je tá upevňovacia skrutka správne upevnená, kryt číselníka je v telesa plynomeru, nie je možné sa k nemu dostať. Po odstránení plomby je možné demontovať upevňovaciu skrutku z krytu číselníka a tento kryt aj s číselníkom demontovať z telesa plynomeru. Kryt číselníka je možné dať naspäť do telesa plynomeru, vložiť a zaskrutkovať upevňovaciu skrutku, upevniť na pôvodné mieste naspäť bez nejakých poškodení a prípadne následne vložiť plombu naspäť. Svedok ďalej uviedol, že používa taký spôsob demontáže plastovej plomby číselníka, pri ktorom do nosnej časti plomby zaskrutkuje skrutku a za túto skrutku potom plombu z krytu demontuje ľahom. Iný spôsob demontáže nepoužíva. Plomba nebola pred skúmaním navŕtaná, z vonkajšej strany nebola poškodená. Nenachádzali sa na nej stopy po páčení. V prípade, že pri demontáži plomby poškodí zaisťovacie prvky plomby sám znalec, v posudku je uvedené, že plombu poškodil a nezaobera sa ďalej tým poškodením, lebo viem, že ho urobil on sám. Predmetom znaleckého skúmania nebolo skúmanie toho, či do samotného číselníka bol alebo nebol vykonaný nejaký zásah. Pri demontáži plomby nevyhotovoval zvukový ani obrazovo-zvukový záznam a nebola pri ňom prítomná iná osoba.

Svedok Ing. Q. M. vo svojej výpovedi uviedol, že je zodpovedným zástupcom právnickej osoby overovania a určenie meradiel Plynárenskej metrológie, s.r.o. Uviedol, že určené meradlo sa využíva v zmysle zákonov metrológie ako meradlo v platobnom vzťahu a teda plomba so značkou autorizovanej osoby sa na to určené meradlo umiestňuje v prípade, že metrologická kontrola, t.j. overenie určeného meradla, vyhodnotila, že toto meradlo vyhovelo predpisom alebo skúškam. V rozhodnutí o typovom schválení je presné umiestnenie plomb. Tým, že je overovacia značka umiestnená na plombe, identifikuje sa, že toto meradlo je možné používať v tom platobnom vzťahu, neohrozuje bezpečnosť ani zdravie. Pri posudzovanom type domového plynomera, sa umiestňujú dve plomby. Jedna z nich je umiestnená v priestore číselníka, a druhá plomba je umiestnená v obvode, kde sa spájajú dve časti krabice plynomera. Tá prvá plomba v číselníku je plastová, a tá druhá je olovená s plombovacím drôtom. Svedok demonštroval neorazenú plastovú plombu s tým, že uviedol, že táto má dve zaisťovacie záružky, ktoré rozširujú na konci jej plochy. Táto plomba sa vsádza do predom vytvoreného otvoru v číselníku, a tým že sa vsadí, zabezpečovacie prvky tam zaskočia a nie je možná žiadna manipulácia bez toho, aby sa nejakým spôsobom poškodila ako celok. Ak by sa také niečo udialo, tak by bola buď na priezorníku číselníka mechanická, tepelná stopa alebo lepidlo a navyše by sa poškodila tá konštrukcia, t.j. oba zaisťovacie prvky by sa vylomili. Svedok demonštroval vrchnú časť domového plynomera G4, s uvedením, že celý číselník meradla drží jediná skrutka. Ak je tam plomba odstránená, tak má osoba prístup k číselníku, vytiahne ho a vie si indikovať, t.j. natočiť si na číselníku taký stav, aký jej vyhovuje. Ak sa také niečo stane, že jedna z tých plomb je poškodená, tak zo zákona toto meradlo stráca platnosť. Pri poškodení plomby, ak sa niekto dostane k číselníku, nie je možné zistiť množstvo odobratého plynu, pretože s meradlom ako takým sa nič nedeje. Plynárenská metrológia, s.r.o. môže posúdiť technický stav meradla, ale nevyjadruje sa k úbytku alebo prebytku odberu zemného plynu. Zo strany objednávateľa (v tomto prípade žalobca) je Plynárenskej metrológii predložený počet plynomerov, ktoré idú k nim na overenie, a ku každému plynomeru zo strany žalobcu sú predložené presné kusy plomb. Ak sa plynomery overia, orazí Plynárenská metrológia overovaciu značku. V prípade, ak sa plynomer neoverí, spoločne s plombami sa vráti objednávateľovi, okrem toho ak by prišlo k poškodeniu, či už pri tom razení, tak sa protokolárne medzi objednávateľom a Plynárenskou metrológiou takto poškodená plomba predloží fyzicky a za účasti zástupcov jednej a druhej strany sa vykoná fyzické znehodnotenie. Jedna ani druhá plomba nemajú vplyv na odber alebo prietok zemného plynu, obe plomby majú identifikačnú a zabezpečovaciu funkciu. Zabezpečovacia funkcia plomb sa týka toho, aby sa bez poškodenia nedostala osoba k súčiastkam plynomeru a nemohla vykonať poškodenie. Bol by tam identifikovaný odber zemného plynu, ak by sa poškodila alebo odstránila plomba, plynomer by bol funkčný. Plynomery, ktoré Plynárenská metrológia overovala, boli ukradnuté kompletne plomby, celý

číselník bol rozbitý, bola z neho vybratá plastová plomba a použitá druhýkrát. Plynárska metrológia dávala vyjadrenie polícii v súvislosti s tým, že určitá osoba pri takýchto plastových plombách odstránila zarážky a bolo tak možné tou plombou voľne manipulovať.

Zo Zápisu o vykonanej kontrole odberného miesta zo dňa 17.03.2014 a z Montážneho listu meradla zo dňa 17.03.2014 spísaných žalobcom a podpísaných pani Bošáckou, zamestnankyňou žalovaného vyplýva, že na odbernom mieste č. XXXXXXXXXXXX, bola realizovaná výmena plynomeru výrobné číslo XXXXXXXXXXXX so stavom počítadla 7.379 m³, pričom ako zistené skutočnosti na odbernom mieste sa uvádza: „Plynomer v uzamknutej skrinke, výmena meradla, preplombovanie, plynomer v krabici zaslaný na posudok“. Zároveň sú oszančené kolónky „Meradlo v zapečatenej krabici odoslané na expertízu“, „Demontáž“, a „Zhotovenie fotodokumentácie“. Z montážneho listu vyplýva, že u žalovaného sú inštalované dva spotrebiče - plynový sporák so spotrebou 1 m³/hod a plynový kotol so spotrebou 2,7 m³/hod.

Z faktúry č. 9000175781 vystavenej žalobcom ako dodávateľom súd zistil, že žalobca ňou vyúčtoval žalovanému ako odberateľovi škodu za neoprávnený odber zemného plynu za obdobie 19.05.2013-17.03.2014 vo výške 8.168,23 eura. Faktúra bola splatná dňa 08.05.2014. Prílohu faktúry tvoril Výpočet škody, sprievodný list, znalecký posudok.

Zo Znaleckého posudku č. 256/PL-2014 zo dňa 18.04.2014 vypracovaného znalcom Ing. H. A. na základe žiadosti zadávateľa - žalobcu súd zistil, že účelom znaleckého posudku bolo potvrdenie neoprávneného odberu plynu podľa ustanovenia § 82 ods. 1 písm. d) zákona č.251/2012 Z.z. o energetike. Z Nálezovej časti posudku vyplýva, že znalcovi bol v nepoškodenom obale predložený plynomer s výrobným číslom 207627-021-98-II, ktorý má na počítadle údaj „7.379,138“. Z predloženého plynomeru znalec demontoval plastovú plombu číselníka, pričom zistil, že plombu bolo možné demontovať pri použití pomerne malej sily. Na plombe sa nachádza označenie „09 M43“. Optickým skúmaním povrchu plomby zistil poškodenie - odstránenie jedného zaistovacieho prvku plomby, čo umožňuje jej demontáž pri použití malej sily. Sporný odtlačok porovnal s kontrolným odtlačkom plombovacích klieští, ktorý prevzal od zástupcu spoločnosti SPP-Distribúcia, a.s. a na ktorých sa nachádza označenie „09 M43“. Za predložený sporný a kontrolný odtlačok nesie v plnej miere zodpovednosť zadávateľ. V posudkovej časti znalec uviedol, že optickým skúmaním označení, ktoré boli vytvorené čelustou plombovacích klieští pri konštantnom 23-násobnom zväčšení zistil obsahovú zhodu, tvarovú a rozmerovú podobnosť špecifických znakov sporného a kontrolného odtlačku. Na základe optického skúmania môže predpokladať, že sporný odtlačok čeluste plombovacích klieští a kontrolný odtlačok mohli byť vytvorené čelustou toho istého nástroja. V Závere posudku znalec na otázku, či bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii odpovedal, že Optickým skúmaním povrchu plomby zistil poškodenie - odstránenie jedného zaistovacieho prvku plomby. Na otázku, či je overovacia/zabezpečovacia značka poškodená, uviedol, že overovacia/zabezpečovacia značka je mechanicky poškodená. Na otázku, či je plomba označená nástrojom na to určeným odpovedal, že optickým skúmaním označení, ktoré boli vytvorené čelustou plombovacích klieští zistil obsahovú zhodu, tvarovú a rozmerovú podobnosť špecifických znakov sporného a kontrolného odtlačku. Na základe optického skúmania môže predpokladať, že sporný odtlačok čeluste plombovacích klieští a kontrolný odtlačok mohli byť vytvorené čelustou toho istého nástroja. Ďalej znalec uviedol, že nezistil poškodenie krytu ako ani meradla, a nezistil poškodenie ozubených koliesok. K znaleckému posudku bola doložená znalecká doložka.

Rozhodnutím č. SK/0644/99/2015 zo dňa 19.04.2016, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie zamietol odovlanie účastníka konania (v tomto konaní žalovaného) a potvrdil rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie v Trnave č. EN/XXXX/XX/XXXX zo dňa 21.08.2015, ktorým inšpektorát uložil žalovanému peňažnú pokutu vo výške 5.500 eur za neoprávnený odber plynu v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike.

Rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 14S/44/2016-74 zo dňa 20.09.2017, súd rozhodnutie Slovenskej obchodnej inšpekcie č. SK/XXXX/XX/XXXX zo dňa 19.04.2016 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia okrem iného poukázal na to, že zákon bližšie nešpecifikuje, čo považuje za porušenie zabezpečenia meradla proti neoprávnenej manipulácii, ktoré je možné považovať za neoprávnený odber, je však logické, že za takéto porušenie v súvislosti s „neoprávneným odberom“ je dôvodné považovať iba porušenie, ktoré smeruje k odstráneniu prekážky v prístupe do

technológie meradla a umožneniu ovplyvňovania zaznamenávania (merania) spotreby plynu, ako to súdnou praxou bolo ustálené aj v súvislosti s posudzovaním nárokov dodávateľa na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu. Za takéto by nemalo byť považované napr. porušenie drobné, nemajúce akýkoľvek vplyv na funkčnosť plomby, odberateľom aj pri zachovaní patričnej ostražitosti ťažko rozpoznateľné, ktoré môže byť prípadne aj následkom nesprávnej inštalácie plomby a pod. Stručnosť znaleckého posudku v danom prípade neumožňuje jednoznačné zodpovedanie všetkých otázok majúcich vplyv na zodpovednosť žalobcu a vytvorenie úsudku o tom, aký zaisťovací prvok plomby bol odstránený, kde sa nachádzajúci, jeden z koľkých zaisťovacích prvkov, či jeho odstránenie bez ďalšieho umožňuje nepozorovateľné odstránenie plomby a tým aj vstup do meradla a ovplyvnenie jeho činnosti, či išlo o nedostatok plomby viditeľný bez použitia špeciálnych prostriedkov pozorovania, aký mohol byť mechanizmus odstránenia zaisťovacieho prvku plomby, či tento jej nedostatok mal znaky úmyselného zásahu alebo môže byť následkom nesprávnej inštalácie plomby, či dokonca následkom výrobných vady, ktorá sa prejavila až po inštalácii a podobne.

Podľa stanoviska Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR zo dňa 20.03.2017, určené meradlo možno v zmysle § 19 ods. 1 zákona č. 142/2000 Z.z. o metrológii používať ako určené meradlo len s platným overením. Určené meradlo nemožno používať, ak nemá platné metrologické overenie, nakoľko nie je možné zaručiť správnosť nameraných hodnôt, resp. výsledkov.

Z počítačového výstupu o dennej referenčnej cene zemného plynu vyplýva, že cena plynu NCG bola dňa 15.03.2014 vo výške 23,263 eur/MWh.

Podľa ustanovenia § 489 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa ustanovenia § 1 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „Obchodný zákonník“), právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

Podľa ustanovenia § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o energetike“) neoprávneným odberom plynu je odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete.

Podľa ustanovenia § 82 ods. 2 zákona o energetike odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete.

Podľa ustanovenia § 82 ods. 3 zákona o energetike, ak nemožno vyčíslit' skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. l).

Podľa ustanovenia § 76 ods. 11 zákona o energetike odberateľ plynu je povinný prevádzkovať odberné plynové zariadenie tak, aby nepoškodil určené meradlo. Akýkoľvek zásah do určeného meradla v rozpore s osobitným predpisom je zakázaný.

Podľa ustanovenia § 15 ods. 7 písm. d) zákona č. 142/2000 Z.z. o metrológii platnosť overenia určeného meradla zaniká, ak je poškodená, pozmenená, odstránená alebo inak porušená overovacia značka alebo zabezpečovacia značka.

Podľa ustanovenia § 1 ods. 12 vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z.z, ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu (ďalej len „vyhláška“) v prípade neoprávneného odberu plynu, pri ktorom má prevádzkovateľ distribučnej siete k dispozícii údaje o množstve neoprávnenne odobratého plynu z určeného meradla (meradla, ktoré má platné overenie a bolo namontované prevádzkovateľom distribučnej siete), výška škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu sa vypočíta ako súčin množstva neoprávnenne odobratého plynu určeného meradlom a ceny podľa odseku 1

Podľa ustanovenia § 17 ods. 3 zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch, písomne vyhotovený znalecký posudok obsahuje a) titulnú stranu, b) úvod, c) posudok, d) záver, e) prílohy potrebné na zabezpečenie preskúmateľnosti znaleckého posudku, f) znaleckú doložku.

Podľa ustanovenia § 209 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) súkromný znalecký posudok je znalecký posudok predložený stranou bez toho, aby znalecké dokazovanie nariadil súd.

Podľa ustanovenia § 209 ods. 2 CSP, ak je spolu so žalobou predložený súkromný znalecký posudok, ktorý má všetky zákonom predpísané náležitosti a obsahuje doložku o tom, že znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku, postupuje sa pri vykonávaní tohto dôkazu akoby išlo o znalecký posudok súdom ustanoveného znalca.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalobca je distribútorom zemného plynu, a teda je vlastníkom potrubí, cez ktoré sa vedie zemný plyn. Uvedené potrubia predstavujú prepravnú sieť, cez ktorú sa prepravuje plyn, ktorý nakupujú dodávateľia zemného plynu, pričom za zemný plyn, ktorý je v sieti, zodpovedá prevádzkovateľ distribučnej siete. Na zabezpečenie riadneho fungovania siete musí žalobca do siete plyn dodávať, tento predáva dodávateľom, ktorí následne dodávajú plyn na základe zmlúv jednotlivým odberateľom. Pre určenie množstva odobratého plynu sú určujúce údaje z meradla plynu, pričom platí, že ak zanikla platnosť overenia meradla, údaj o množstve odberateľom spotrebovaného plynu, ktorý vykazuje takto poškodené meradlo, nie je možné použiť v obchodnom styku. Množstvo odberateľom spotrebovaného plynu, ktoré vykazuje takéto meradlo, teda nemôže vyfakturovať odberateľovi jeho dodávateľ, pretože dodávateľia platia za distribúciu skutočne odobratého plynu ich odberateľmi v prípade, ak toto bolo zistené meradlom s platným overením. Ak meradlo nemá platné overenie, nejedná sa o plyn, ktorý patrí konkrétnemu dodávateľovi. Dodávateľ plynu za rozhodné obdobie od posledného korektného merania do dátumu zistenia porušenia meradla nefakturuje žiaden odber plynu. Pokiaľ boli uhrádzané zálohové platby za uvedené obdobie, dochádza u zmluvného odberateľa ku preplátku. Plyn patriaci žalobcovi sa zo siete teda odoberá v tých prípadoch, v ktorých konkrétny konečný odberateľ neodoberá plyn, ktorý patrí jeho zmluvnému dodávateľovi. Keďže plyn bol v rozhodnom období žalovanému skutočne dodávaný, čo nebolo v konaní sporné, a zároveň za toto obdobie za odber plynu nezaplatil svojmu dodávateľovi (SPP, a.s.), je treba uzavrieť, že škoda vznikla práve žalobcovi. Aktívna legitímácia žalobcu (prevádzkovateľa distribučnej siete) je teda daná v zmysle § 82 ods. 2 zákona o energetike, kde je žalobca uvedený ako jeden zo subjektov oprávnených uplatňovať si náhradu škody v prípade neoprávneného odberu.

Žalobca spolu so žalobou predložil znalecký posudok znalca z odboru kriminalistika, odvetvie mechanoskopia. Súčasťou znaleckého posudku bola znalecká doložka, v ktorej však absentoval náležitosť v zmysle § 209 ods. 2 CSP (a síce, že si je znalec vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku), preto nebolo možné pri vykonávaní tohto dôkazu postupovať akoby išlo o znalecký posudok súdom ustanoveného znalca. Znalec bol preto vypočítaný na pojednávaní len ako svedok a zároveň závery znaleckého posudku je možné podrobiť hodnoteniu z hľadiska ich správnosti. Ak by znalecký posudok bol doplnený o doložku v zmysle § 209 ods. 2 CSP, odborné závery by nepodliehali hodnoteniu z hľadiska ich správnosti, ale súd by mohol hodnotiť len presvedčivosť posudku, a to pokiaľ ide o jeho úplnosť vo vzťahu k posudzovaným skutočnostiam, zásadám logického myslenia a jeho súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi. Znamená to, že súkromný znalecký posudok neopätrený doložkou v súlade s § 209 ods. 2 CSP podlieha prísnejšiemu hodnoteniu, a to nielen pokiaľ ide o jeho presvedčivosť,

logickosť, ale aj pokiaľ ide o správnosť odborných záverov. V prípade absencie takejto doložky je možné vykonať dokazovanie znaleckým posudkom predloženým stranou sporu iba ako listinou.

Z vykonaných dôkazov vyplýva, že zo strany žalobcu v tomto konaní došlo k preukázaniu zákonných podmienok pre vznik zodpovednosti za škodu, kedy došlo k neoprávnenému odberu plynu, a to spôsobom uvedeným v § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike a odobratím tzv. nemeraného plynu žalobcovi škoda vznikla. Plyn žalovaný odoberal, nie je však k dispozícii platný údaj z plynomera, ani žiadne iné objektívne a spoľahlivé údaje o množstve spotrebovaného plynu. Poškodenie plomby číselníka vždy objektívne vytvára možnosť zásahu do mechanizmu číselníka, a teda do údajov o spotrebe plynu, čo konštatovali vo svojich výpovediach obaja svedkovia O.. A. aj O.by sa vylúčil tento stav, zákonodarca stanovil, že meradlo s poškodenou plombou stráca platnosť a súčasne, že údaje z neplatného meradla nie je možné použiť pri vyúčtovaní kúpnej ceny. Preukázanie, kedy došlo k poškodeniu plynomeru, a teda presné vymedzenie obdobia, v ktorom dochádzalo k neoprávnenému odberu, nie je možné objektívne zistiť a pre zistenie skutočnej výšky škody nie je možné presne ustáliť množstvo plynu, ktorý bol neoprávnené odobratý. Pokiaľ však odberateľ neoprávnené odoberal plyn, je v súlade s ustanovením § 82 ods. 2 zákona o energetike povinný uhradiť vzniknutú škodu ako aj ušlý zisk a pokiaľ túto vzniknutú škodu nemožno skutočne vyčíslieť na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, nastupuje tu spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu tak, ako to predpokladá vyhláška č. 449/2012 Z. z. Keďže nebolo možné spoľahlivo vyčíslieť na základe objektívne existujúcich skutočností skutočnú výšku škody, vyhláška č. 449/2012 Z. z. upravuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu ako alternatívny spôsob výpočtu škody. Dôkazmi o porušení zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii sú zápis zo dňa 17.03.2014 a montážny list meradla z toho istého dňa, kde bola zaznamenaná demontáž plynomeru, ktorý bol odoslaný na posudok. Obe tieto listiny sú podpísané zamestnankyňou žalovaného. Zodpovednosť za neoprávnený odber podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike je objektívna a teda nie je potrebné preukazovať zavinenie žalovaného za spôsobenie škody žalobcovi, t.j. žalovaný je zodpovedný za neoprávnený odber plynu meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bez ohľadu na to, či porušenie zabezpečenia spôsobil on sám. V posudzovanom prípade ani nie je dôvod polemizovať s rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR, ktoré konštatovali, že zodpovednosť za škodu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike je prísne objektívna, pretože žalovaný mal určené meradlo umiestnené vo vymurovanej skrinke uzamknuté visiacim zámkom, ku ktorému nemala voľný prístup žiadna tretia osoba (vrátane žalobcu). Pokiaľ ide o námietku žalovaného, že pokiaľ mal žalobca indície o neoprávnenom odbere plynu na odbernom mieste žalovaného už v roku 2013 a mal teda postupovať tak, aby neporušoval zásadu prevenčnej povinnosti, tu súd uvádza, že zabezpečenie plynomerov určuje právna úprava a práve plomba na číselníku zabezpečuje meradlo pred neoprávnenými zásahmi do mechanizmu počítadla. Platná právna úprava toto považuje za dostatočné zabezpečenie prevenčnej povinnosti predchádzania škodám. Skutočnosť, že dňa 17.03.2014 žalobca vykonal kontrolu na odbernom mieste svedčí o tom, že tieto kontroly odberných miest žalobca vykonáva a možno konštatovať, že si plní povinnosť konať prevenčne.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žalovanému bol žalobcom na odberné miesto namontovaný plynomer č. 2097627-021-98-II s nepoškodenými zabezpečovacími plombami, čo dokazuje aj vyjadrenie svedka M., ktorý uviedol, že ak by prišlo k poškodeniu plomby, tak sa protokolárne medzi objednávateľom (žalobcom) a Plynárenskou metrológiou, s.r.o. takto poškodená plomba predloží fyzicky a za účasti zástupcov jednej a druhej strany sa vykoná fyzické znehodnotenie. Zabezpečovacie plomby osádza do plynomeru práve spoločnosť Plynárenská metrológia, s.r.o. Plynomer bol dňa 17.03.2014 protokolárne demontovaný zamestnancami žalobcu a zapečatený v krabici bol odovzdaný Ing A. za účelom znaleckého skúmania, čo potvrdila svojím podpisom zamestnankyňa žalovaného. Medzi stranami nebolo v konečnom dôsledku ani sporné, že posudzovaná poškodená plomba na plynomery žalovaného bola originálnou plombou. Znaleckým posudkom č. 256/PL-2014, ako aj výpoveďou svedka Ing. A. mal súd preukázané, že po demontovaní plynomeru pri demontáži plomby z krytu číselníka, táto išla demontovať pri pomerne malej sile, keďže na tejto plombe chýbal jeden z dvoch zaisťovacích prvkov - plastová plomba. Chýbajúca časť plomby sa nenachádzala ani v kryte plynomera ani na plombe, z čoho vyplýva, že plynomer s takto poškodenou plombou sa nachádzal už u žalovaného pred demontážou plynomera. Svedok demonštroval, aká sila je potrebná na vytiahnutie plomby s poškodeným zaisťovacím prvkom. Žalobca nebol povinný preukazovať, že predmetná plomba bola počas odberu plynu na odbernom mieste žalovaného niekedy, resp. opakovane vyňatá z meradla. Na preukázanie zodpovednosti žalovaného za neoprávnený odber je dostatočným to, že vyňatie plomby

z plynomeru za použitia malej sily (napr. žuvačkou) je reálne možná, čím je zároveň preukázaná reálna možnosť vykonania zásahu do číselníka určeného meradla. Na základe vyššie uvedeného mal súd preukázané protiprávne konanie žalovaného.

Pokiaľ ide o vznik škody, medzi stranami sporu nebolo sporné, že v čase neoprávneného odberu, ktoré bolo vymedzené obdobím od 19.05.2013 do 17.03.2014, bol na odbernom mieste žalovaného reálne odoberaný plyn, avšak skutočné množstvo plynu nie je možné zistiť, pretože údaj na meradle s porušenou plombou je neplatným údajom o spotrebe plynu. Zánik platnosti overenia určeného meradla pritom nie je viazané na subjektívne rozhodnutie žalobcu, ale ako objektívna skutočnosť nastáva priamo zo zákona pri splnení podmienok v zmysle § 15 ods. 7 zákona o metrologii (v danom prípade momentom poškodenia zabezpečovacej značky - plomby). Keďže nie je možné zistiť, kedy došlo k porušeniu plomby, určuje sa doba neoprávneného odberu podľa vyhlášky č. 449/2012 Z.z., a to odo dňa nasledujúceho po poslednom fyzickom odpočte na príslušnom odbernom mieste.

V posudzovanom prípade ide o priamu príčinnú súvislosť medzi tým, že žalovaný odoberal plyn meradlom s porušenou plombou, a tým, že v dôsledku takéhoto odberu spotreboval nemerané množstvo plynu, čím žalobcovi vznikla škoda. Ak zanikne platnosť meradla a k odberu plynu dochádza, nie je možné bez meradla zistiť, koľko plynu žalovaný v skutočnosti spotreboval. Nie sú teda k dispozícii žiadne relevantné údaje, z ktorých by bolo možné zistiť, aká škoda žalobcovi neoprávneným odberom vznikla. Chýbajúci jeden zaisťovací prvok plomby umožňuje objektívne zmeniť indikáciu údajov na číselníku, pričom takýto zásah, hoci len teoretický nie je možné žiadnym úkonom zistiť. Prípadné stočenie číselníka súčasne nemusí znamenať, že meradlo nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber, keďže takéto meradlo, keď je na odbernom mieste bude vykazovať pri kontrole normovanú spotrebu bez akéhokoľvek odchylenia.

Hoci žalovaný v konaní namietal, že žalobca nepreukázal vznik reálnej škody, resp. nepreukázal, že by meradlo na odbernom mieste žalovaného meradlo spotrebu plynu správne a teda, že pre určenie výšky škody nie je potrebné vychádzať z metodiky určenej vyhláškou č. 449/2012 Z.z., súdu nie je známy spôsob (a žalovaný žiadny neuviedol), akým by bolo možné spoľahlivo určiť presnú výšku škody v prípade takého poškodenia plomby (ako je to aj v tomto prípade), ktoré reálne umožňuje prístup k číselníku meradla, dôjde k zásahu do číselníka meradla a súčasne na číselníku meradla nezostanú žiadne stopy po manipulácii s ním. Zjednodušene povedané, ak by súd akceptoval argumentáciu žalovaného, nie je zrejmé, ako by bolo v reálnom svete možné určiť výšku škody v prípade „stočenia“ číselníka meradla, ak na meradle nezostanú žiadne stopy po manipulácii. Pokiaľ by bolo aj v takom prípade povinnosťou žalobcu preukazovať správnu výšku škody, išlo by o nesplniteľnú požiadavku a ustanovenie § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike, ako aj vyhláška č. 449/2012 Z.z. by bolo obsolétymi právnymi normami. Preto tvrdenie žalovaného, že plombu nepoškodil a do číselníka meradla nezasiahol, ho nezbavuje zodpovednosti za škodu spôsobenú žalobcovi.

Je pravdou, že odberateľ spôsobí škodu žalobcovi až vtedy, keď zasiahne do číselníka určeného meradla a zníži indikovaný stav skutočnej spotreby plynu, avšak práve z dôvodu, že pri dostatočne sofistikovanom spôsobe zásahu do číselníka meradla takýto zásah nie je možné reálne zistiť a logicky potom ani následne takémuto odberateľovi preukázať. Práve z tohto dôvodu začlenil zákonodarca do zákona o energetike skutkovú podstatu neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike, ktorej podstata spočíva v tom, že už len samotné len samotný odber plynu s meradlom s poškodenou zabezpečovacou plombou je neoprávneným odberom plynu, nevyžaduje sa zásah do číselníka meradla. Ide teda svojím spôsobom o predikatívnu skutkovú podstatu neoprávneného odberu plynu vo vzťahu k § 82 ods. 1 písm. c) zákona o energetike. Skutková podstata neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. c) zákona o energetike sa aplikuje vtedy, keď je zrejмый a preukázaný zásah do číselníka meradla (napr. v prípade, keď zásah do číselníka nie je natoľko sofistikovaný, aby na ňom nezanechal stopy). Takisto práve z dôvodu, že pri nechránenom prístupe k číselníku meradla plynomeru je možné vykonať do neho neodhaliteľné a tým aj nepreukázateľné zásahy (v zmysle upravenia stavu spotreby plynu), preto má žalobca zákonnú povinnosť zabezpečiť prístup k určenému meradlu prostredníctvom zabezpečovacích prvkov - plomb. Účelom zaisťovacej plomby (čo medzi stranami ani nie je sporné) je zabrániť možnosti ovplyvniť alebo zmeniť indikáciu údajov o reálnej spotrebe zemného plynu. Avšak pokiaľ by prijal súd argumentáciu žalovaného, že plynomer zaznamenával správnu spotrebu plynu aj s poškodenou zabezpečovacou plombou, nemalo by zabezpečovanie plynomeru ako určeného meradla plombami žiadny význam.

Pokiaľ ide o výšku škody, v zmysle § 1 bod 14 vyhlášky č. 449/2012 Z.z. k škode spôsobenej neoprávneným odberom plynu sa pripočítavajú nevyhnutné náklady prevádzkovateľa siete spojené so zisťovaním a odstraňovaním neoprávneného odberu plynu. Žalovanému tak vyúčtovacou faktúrou č. 9000175781, ktorú vystavil žalobca, bola fakturovaná škoda vypočítaná v súlade s citovanou vyhláškou, a to vo výške 7.962,32 eur a nevyhnutné náklady súvisiace so zisťovaním a odstraňovaním neoprávneného odberu vo výške 205,91 eur, ktorú sumu žalobca zdokladoval predloženými listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa na č. l. 43 - 47 súdneho spisu a žalovaný vynaloženie týchto nákladov žalobcom nerozporoval, ide o tzv. režijné náklady zo zabezpečenia dokumentácie neoprávneného odberu vrátane dopravy v sume 131,20 eur, znalecký posudok na meradlo vo výške 40 eur a v zmysle Cenníka externých služieb SPP Distribúcia, a.s. sa do nákladov započítalo aj overenie plynomeru vo výške 15,14 eur a oprava plynárenských prístrojov a zariadení vo výške 19,57 eur. Z vyššie uvedených dôvodov súd žalobe vyhovel a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 8.168,23 eur.

Súd neakceptoval námietku premlčania vznesenú žalovaným v písomnom podaní zo dňa 03.05.2017 aplikujúc sudcovskú koncentráciu konania z dôvodu, že ju mohol žalovaný uplatniť už v priebehu dovtedajšieho konania.

Súd nevykonával ďalšie dôkazy navrhované stranami sporu, pretože neboli pre rozhodnutie v merite veci podstatné.

Súd nepovažoval za potrebné zaoberať sa ďalšou pre vec nepodstatnou argumentáciou strán sporu prezentovanou v konaní, pretože s poukazom na ustálenú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva pri odôvodnení súdneho rozhodnutia sa nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 216/2012 a nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 119/03-30).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 2 Obchodného zákonníka dlžník, ktorého záväzok spočíva v peňažnom plnení, je v omeškaní, ak nespĺní riadne a najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia dokladu alebo do 30 dní odo dňa poskytnutia plnenia veriteľom, podľa toho, ktorý z týchto dní nastal neskôr, ak zo zmluvy nevyplýva iná lehota splatnosti. Ak je deň doručenia dokladu neistý, dlžník je v omeškaní uplynutím 30. dňa odo dňa poskytnutia plnenia veriteľom. Dlžník je v omeškaní, a to až do doby poskytnutia riadneho plnenia alebo do doby, keď záväzok zanikne iným spôsobom.

Podľa ustanovenia § 369 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak výška úrokov z omeškania nebola dohodnutá, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania v sadzbe, ktorú ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

Pri posudzovaní požadovaného úroku z omeškania vychádzal súd zo skutočnosti, že zo strany žalovaného nedošlo k úhrade dlžnej sumy, čím žalobcovi vznikol zákonný nárok požadovať popri plnení istiny aj úroky z omeškania a to dňom nasledujúcim po dni splatnosti faktúry, preto súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 8.168,23 eur od 09.05.2014 do zaplatenia.

Podľa ustanovenia § 255 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi ako procesne úspešnej strane konania priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením.

Uznesením tunajšieho súdu č.k. 23Cb/473/2015-228 zo dňa 26.07.2017 bolo svedkovi Ing. H. A. priznané svedočné vo výške 21,50 eura, ktoré bolo poukázané zo štátnych rozpočtových prostriedkov, čím v konaní vznikli trovy štátu, ktoré je potrebné nahradiť.

Trovy štátu s účinnosťou do 30.06.2016 upravovalo ustanovenie § 148 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého mal štát podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Občiansky súdny poriadok bol s účinnosťou od 01.07.2016 zrušený s tým, že ho nahradil nový procesný predpis - Civilný sporový poriadok, ktorý trovy štátu neupravuje. Súd preto, rozhodujúc o trovách štátu, rozhodol podľa čl. 4 ods. 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, keď vo výroku III. rozsudku priznal štátu nárok na náhradu trov konania voči neúspešnému žalovanému, a to podľa rozsahu jeho neúspechu v konaní, t.j. v rozsahu 100 %.

O výške náhrady trov konania žalobcu (výrok II.), ako aj o výške náhrady trov konania štátu (výrok III.) bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Trnava.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z.z.).